

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTŲ LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXII

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, — Saturday, March 5, 1977

NR. 54

KUBOS KARIAI MOKO UGANDOS ARMIJĄ

BRITAI REMIA J. CARTERĮ GINANT ŽMOGAUS TEISES

LONDON. — Britai kovo 3 stipriai parėmė prez. Carterio kovą už žmogaus teises Sovietų imperijoje. Britanijos užsienio reikalų ministras David Owen, pabrėžęs prez. Carterio rūpestį žmogaus teisėmis labai svarbiais, kategoriškai atmetė sovietų tvirtinimą, kad Sovietų žmonijos teisių klausimo kelimas yra vien tik kišimasis į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus. Užsienio reikalų ministras Owen sakė, kad žmogaus teisių piktnaudžiavimas, nesiskaitymas, nežiūrnt kur tai įvyksta, yra tarptautinis rūpestis, nes žmogaus orumas bei kilnumas peržengia valstybines sienas.

Pasak ministro Owen, jokia vyriausybė negali ir nepivalo ignoruoti teisėtų rūpestių žmogaus teisių reikalais. Ir britai nepivalo svyruoti, matydami kitų kraštų vaidmainingystę.

Užsienio reikalų ministras pabrėžė, kad britai ir visa žmonija turi taikyti tą patį teisės standartą, ir komunistiniams kraštams, koks yra taikomas Čilei, Ugandai ar Pietų Afrikai.

Ministro Owen atviras ir nuoširdus pasisakymas žmogaus teisių klausimu už geležinės uždangos, išrikiuoja Britaniją greta Amerikos ir paremia prez. Carter stipriais argumentais. Prancūzija ir kiti Vakarų kraštai susilaiko atvirai pasisakyti, ginant žmogaus teises už geležinės uždangos, bet aiškiai matyti, jog jie Sovietų elgesiu bauriasi.

Britanijos užsienio reikalų ministras, pritardamas ir paremdamas prez. Carterio pažiūrai ir užimtai linijai, ginant žmogaus teises, vis dėlto priminė, gal būt, daugiau taikydamas rusams, jog vyriausybės turi balansuoti realybę su morale ir kad jų išsireiškimai būtų mažiau džiaugsmingi negu aukštai gerbiamų Rytų Europos egzilių.

Aukso vidurys turi būti išlaikytas, — sakė ministras, — taip kad nei viena pusė nepertęstų ribos ir nesudarytų priežasties detentei suirti.

Nužudė dukterį

TENAI, Tenn. — Teismas pripažino kaltais Wandą ir Ronaldą Madux žiauriai užmušus savo dukterį. Teisėjas juos abu nubaudė po 99 metus ir viena dieną kalėjimo bausme.

Nužudytoji jaunuolė Melisha buvo dukte kito tėvo, kurs dabar sėdi kalėjime už apipilimus bei vagystes. Jos patėvis Madux mušęs ją baisiojo kotu ir davęs tokį sausą valgi, jog mergaitė turėjusi vemti.

Riaušės Meksikoje aprimsta

OAXACA, Meksika. — Studentų riaušėms „nuraminti“ kariuomenė apsupo Benito Juarez universitetą, kur riaušės prasidėjo, kai policija bandė sulaukinti demonstraciją prieš gubernatorių Manuel Zarate. Riaušėse vienas studentas užmuštas ir 18 asmenų, jų tarpe du policininkai, sužeisti.

Ne šaltas

Saulė teka 6:21, leidžiasi 5:44

TRUMPAI IŠ VISUR

Komunistai paskerdė 29 žmones

BANGKOK, Tailandas. — Komunistai insurgentai Tailando kalnuotoj šiaurinėje dalyje iš pasaly užpuolė trijų vežimų konvoją ir iš automatinio šautuvų 29 civilius žmones užmušė ir 15 sužeidė. Tie žmonės, kaimiečiai buvo komunistų užpulti grįžtant iš antikomunistinio seminario.

Pagrobta amerikietis dar gyvas

CARACAS, Venezuela. — Valdžios pranešimu, sumti dar trys asmenys, dalyvavę prieš metus laiko pagrobime amerikiečio William F. Niehous, 46. Pranešime reiškama viltis, kad „galimas daiktas“ jog Niehous tebėra gyvas. Pagrobtojo Niehous žmona viena iš tų trijų grobikų atpažino dalyvavusio vyro pagrobime. Niehous buvo vienos amerikiečių firmos atstovas Venezueloje.

Afrikonų ir arabų konferencija

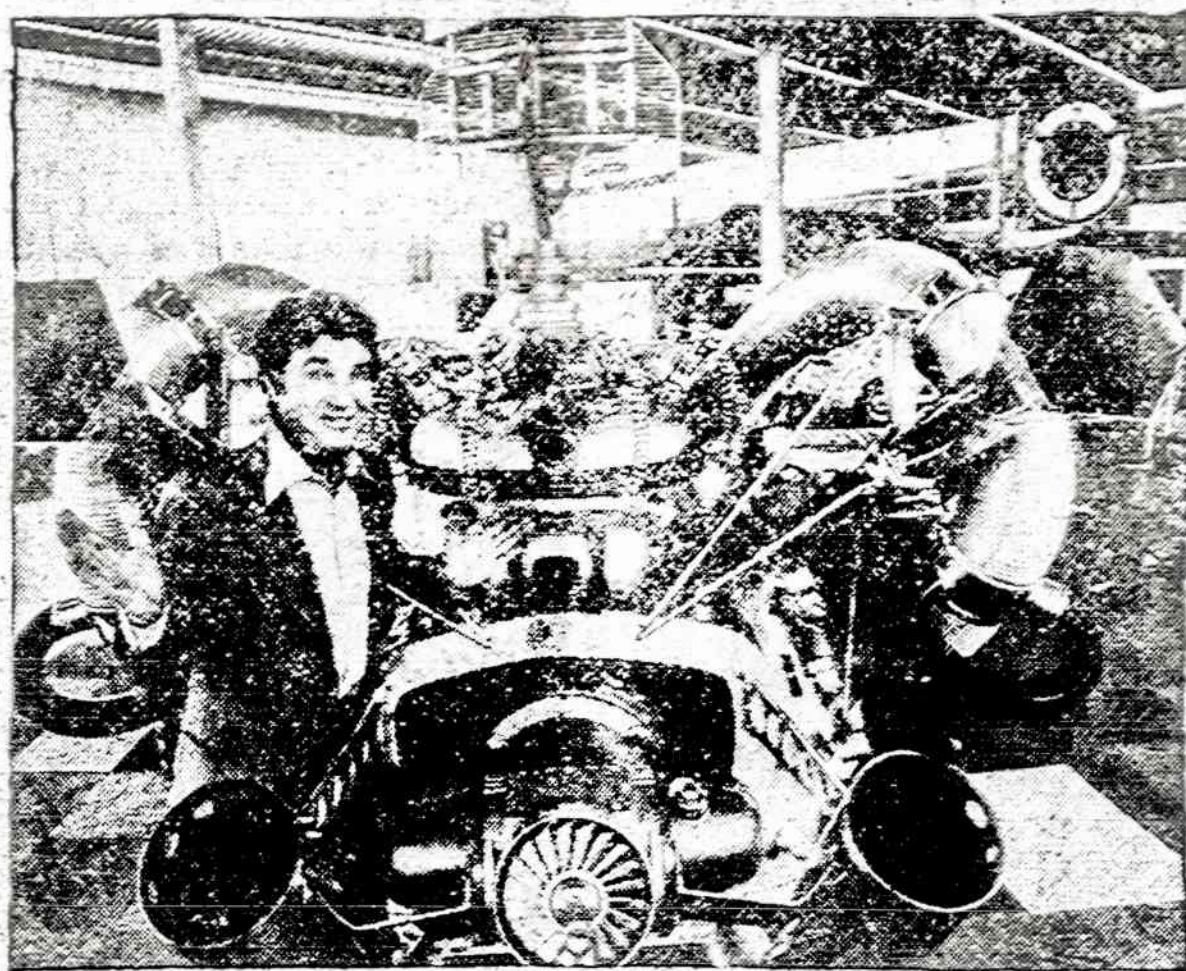
CAIRO, Egiptas. — Togo užsienio reikalų ministras Eben Kodjo, kalbėdamas 60 Afrikos ir Arabų valstybių oficialioje konferencijoje, pareiškė, kad Afrikos valstybės rėmė arabų politiką Viduriniuose Rytuose ir dabar yra reikalingos lėšų savo kraštų atstatymui. „Mes turime mineralų, tik reikia juos rasti, turime gerą žemės ūkį, tik reikia modernizuoti, turime upių tik reikia jas išnaudoti energijai gauti? Visam tam reikia pinigų“, pasakė Kodjo. Ateinanti pirmadienį Kairo mieste įvyksta pirmoji „Afro-Arabų viršūnių“ konferencija.

Siūlo duoti ginklų Japonijai

WASHINGTONAS. — Pasitraukiantis Jungtinių Valstybių ambasadorius Japonijai James D. Hodgson pareiškė įsitikinimą, kad „šiek tiek“ ginklų duoti Japonijai būtų gera, tik kad Amerikos viešoji nuomonė neleidžia Washingtonui tai advokatauti. Neišmintinga esą, tokią ekonomiškai stiprią valstybę laikyti militaristiškai silpna, kaip dabar yra Japonija.

PARIS. — Dvi Prancūzijos Elie žurnalo redakcijos narės Loly Clerc ir Brigitte Lacombe, buvo suimtos ir išlaikytos Pragos kalėjime 4 dienas. Jas suėmė būk tai besikalbant su Čekoslovakijos disidentais.

Žurnalistes kalėjime visas 4 dienas žiauriai tardė ir jas tik paleido įsikūrus Prancūzijos vyriausybei.

Italas Ivo Caprino pastatė patį galingiausią automobilį ir atvyko į Vokietiją, Stuttgartio automobilio parodą, kurioje aiškino žmonėms savo kūrybos automobilio geriausias puses. Jo motoras turi 2000 arklio jėgų, jis turi kelis vamzdžius dujoms išleisti ir visa eile naujų ir praktiškų dalykų, kaip televizija, telefoną ir kitus įrengimus. Paveikslė matome inžinierių Caprino ir jo naująsias automobilis.

Maištauja pietiečiai

WASHINGTON. — Amerikos laikraščiai rašo, kad prez. Carteris susiduria su pietų valstijų maištininkais. Bet šį kartą maištauja ir sukilimą ruošia ne visa pietinė J. A. Valstybių dalis, bet tik dujos bei alyva savo žemės turinčios valstijos, ir ne ginklais, bet tik n enoru dalytis su šiaurine Amerikos dalimi savo žemės turtais. „Sukilėlių“ priešakyje atsistojo Louisianos valstija, vadovaujant jos gubernatoriui E. W. Edwardas, kurs sako: „Nors ir per šantažą, jei reikės“.

„Galvosena ir laikysena yra ta pati, kaip buvo per Civilinį karą, — sako Louisianos valstijos pareigūnas H. Bash. — Šiauriečiai nori visko, bet šį kartą jie negaus.“
Dujas ir alyvą gaminančios bei turinčios valstijos maištauja, kadangi Amerikos administracija nesutinka sušvelninti gamtos apsaugos įstatymų ir neleidžia pradėti gręžti šulinių alyvai iš žemės išskirti Aliaskos vandenų pakraščiais ir kitose srityse.

Prez. Carterio administracija mano, kad gub. Edwards apgaulingai gsdina: jis tikriausiai dujų tiekimą šiaurės valstijoms nenutrauks. Tačiau gubernatorių spaudos atstovams pasakęs, kad Louisiana bus priversta sumažinti dujų ir alyvos produkciją, jei padidėjusi dujų gamyba sudarys pavojų savos valstijos interesams.

Tai būtų smūgis Amerikos gamybai ir darbams, kadangi Louisiana kontroliuoja 44% visų Amerikos dujų vamzdžių leidžiamų tarp valstijų, ir 13% visos Amerikoje suvartojamos alyvos.

Amerikiečiai pasitiki

NEW YORK. — Nežiūrint buvusio šalčio pridarytos žalos, nežiūrint bedarbių skaičiaus ir augančios infliacijos, amerikiečiai vis dėlto pasitiki Amerikos ūkio ateitimi. Tai reiškia, pasak Amerikos biznio tyrinėjimų organizacijos, kad ekonomija gali pavasarį subijoti kartu su prajyztančiomis galėmis.

Žurnalizmo premija

ČIKAGA. — Gabi Amerikos žurnaliste Lois Wille, dirbanti The Daily News korespondentė ir daug-jamė rašanti, kovo 8 Northern Illinois universiteto buvo išrinkta ir pagerbta, suteikiant jai gabiausios Illinoiso žurnalistės titulą.

Žurnalistei Wille pagarba bus išreikiata ir titulas įteiktas ba-landžio 23 d. universiteto ban-kete.

NORI ISSAUGOTI KOMITETĄ

WASHINGTON. — Atstovų Rūmai nori išsaugoti tyrinėjimų komitetą, kurs turėjo ištirti prezidento Kenedžio ir dr. Kingo nužudymą. Iškilus pačiame ko-mitete nesusipratimams ir net žodiniam „karui“, yra pavojus, kad komitetas gali užsidaryti neištyręs reikalo.

Kongreso lyderiai netiki, kad komitetas gali išlikti, bet jie no-ir nors dr. Kingo nužudymą iš-tirti, suradę 3 naujus liudininkus.

Akcijos merdi

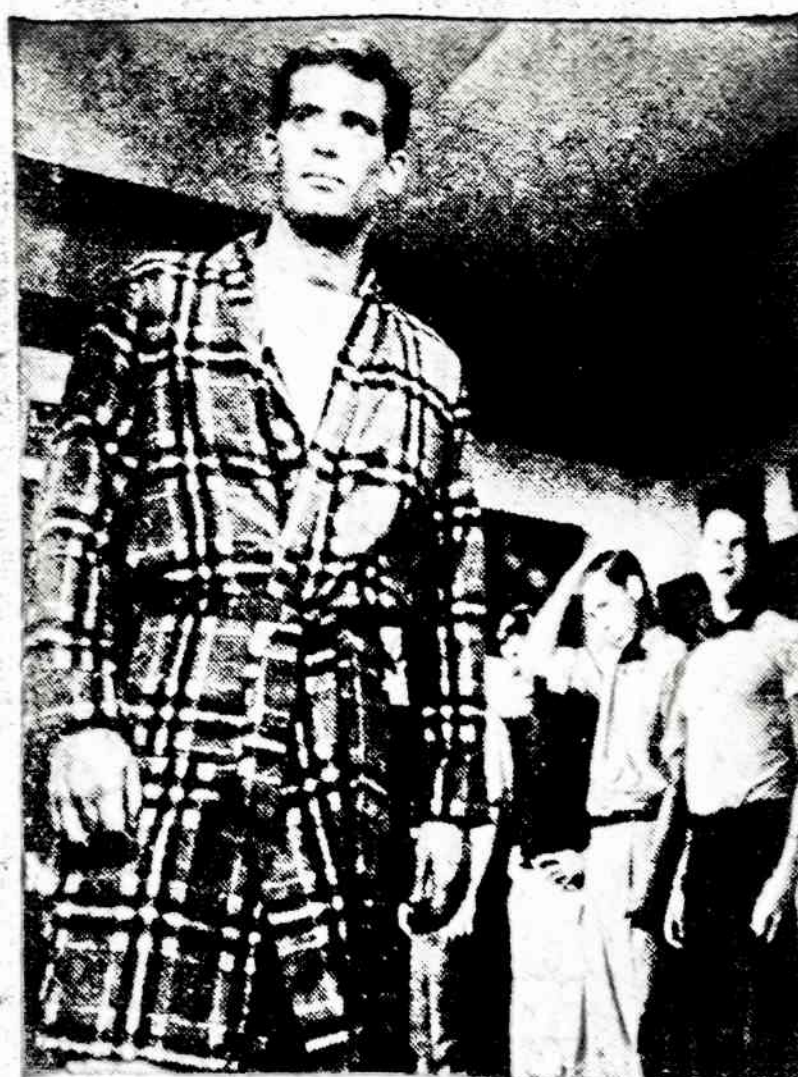
Akcijų rinkos padėtis tai pa-gereja, tai pablogėja, bet bend-rai paėmus, ji merdi.

Nors išd-sekr. M. Blumen-thal ir sako, kad administraci-jai pasisekė pažaboti infliaciją, bet gaminių užsakymai įmonėse bei sandėliuose žymiai sumažė-ję. Akcijų makleriai, matyti, žodžiams nelabai pasitiki, bet daugiau atsivėlęgia į ekonomi-nius faktorius.

REKORDINIS SOJOS DERLIUS ILLINOJUJE

PEORIA. — AP pranešimu, 1976 metais sojos derlius De Witt apskrityje buvo po 39.2 bu-šelius iš akro, nors bendras bu-šelių kiekis nepasiekė 40; Cham-paign apskrityje pernykštis 1976 metų derlius siekė 8,531,000 bu-šelių.

Bendra sojos pupelių produk-cija Illinojų pernai buvo 421-920,000 bušelių, užpernai 291-810,000. Sojos ir kornų gamy-boje Illinojus pirmauja.

Paveikslė matomas Paul Scott yra kino artisto Scott Newman 27 metų sūnus. Jis taip pat bando pramokti vaidinti ir tapti kino artistu. Netolima ateitis parodys, ar sūnus galės pasekti tėvo pėdomis.

AMIN NEPASITIKI SAVO KARIAIS, BĖJO RUOŠIAMO PERVERSMO

Sovietų valdžia davė ginklus, o dabar
siunčia Kubos instruktorius

NAIROBI, Kenija. — Iš Ugandos ateinančios žinios sako, kad Kubos kareiviai ir įvairūs civiliai patarėjai jau veikia Kampaloje, Ugandos sostinėje. Ugandon siunčiami Kubos juodžiai kareiviai, jiems pataria nesikišti į vietos reikalus ir vengti atkreipti užsieniečių dėmesį.

Nauju veidu Izraelio boikotas

Saudi Arabija planuoja sta-tyti ir įrengti du didžiausius uos-tus prie Raudonosios jūros ir ki-tą prie įlankos, siekiančios Ira-ną ir Iraką. Abu uostai Yanbu ir Jubail pastatyti ir įrengti kaštuotų apie 30 bil. dol. Tai bene didžiausias statybos ir įren-gimų projektas pasaulio istori-joje, kuris vilios ir masins viso pasaulio statybos bendroves, ypač Amerikos.

Bėda tik, kad uostų statybos varžybose tebtės dalyvauti tos varžybose tegalės dalyvauti to-s su Izraelyje ir kurios priside-da prie boikoto prieš Izraelį. Tai pasakė Saudi Arabijoje kara-liaus komisijos generalinis se-kretorius Uostams statyti Fa-rauk M. Akhdar, kurs turi įsi-gi-gijos ekonominių mokslų dok-torata Kalfornijoje, universite-te.

Projektui įvykdyti reikės 11 metų, bet užbaigus, turės dide-lės reikšmės Saudi Arabijos ūkiui. Naujame uoste prie Per-sijos įlankos galės pat pradžio-je apsigyventi 170,000 asmenų. Jame bus įrengta ne tik preky-bos uostas, bet taipgi bus pa-statyta petrocheminės pramo-nės įmonės, alyvos rafinerijos, pieno gamybos įmonė ir fabri-kas aliuminijui apdirbti. Tokie patys įrengimai ir fabrikai nu-matyti ir uoste prie Raudono-sios jūros.

Europos komunistai žmoniškėja?

MADRIDAS. — Pirmoje savo „viršūnių“ konferencijoje nuo Ispanijos civilinio karo, Vakarų komunistų partijų vadeivų mi-tinge buvo pasisakyta už žmo-gaus asmens teises, įskaitant tu-rėti priešingą nuomonę (būti di-sidentu), tačiau vengta pasmerk-ti Sovietus už jų elgseną su sa-vo disidentais. Visų trijų val-sstybių: Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos kompartijų vadai pa-reiškė, kad jų partijos remia „in-dividuales ir kolektyves laisves, minties ir išraiškos laisvę ir pri-vataus gyvenimo neliečiamybę“, o prancūzų kompartijos pirmi-ninkas Georges Marchais dar pridėjo: „Šios trys partijos ne-turi teisės smerkti kitos parti-jos, nežiūrint kokia ta partija bebūtų.“

PABRANGINO KAVĄ

NEW YORK. — General Foods bendrovė pabrangino kavą 40 centų už svarą. Dabar jos krau-tuvėse sanka kaštuos 4.10 dol., Yuban markės — 3.80 dol. ir Maxwell House — 3.71 dol.

Vakaru žvalgyba patyrusi, kad Ugandos prezidentas Idi Amin stipriai nusivylė palestiniečiais. Jis buvo pasiryžęs bendradar-biauti su palestiniečiais, bet jie neparodė reikalingo apdairumo, jie leido Izraelio kariams išlais-vinti atvežtus izraelitus. Toks palestiniečių neapdairumas ir nė-sugebėjimas tinkamai pasirie-sinti atskridusiems izraelitams diktatoriui visai nepatiko. Be to, jis nepasitiki ir savo karo vadais. Visa eilė karių karo žvalgybos buvo suimti, iš kariuomenės at-leisti, o vienas aviacijos pulkinin-kas net sušaudytas.

Juodaodžiai Kubos kariai mo-ko Amino kariuomenės karius vartoti sovietų ginklus. Dikta-torius Amin turi didoką kiekį so-vietų ginklų. Jis prieš du metus pradėjo pasitarimus su rusais, bet jam nevyko. Jis išvarė vieną sovietų ambasadorių iš Kampa-los, bet su kitu rusu jam pavyko susitarti ir gauti ginklų. Bet jis neturi instruktorių, ku-rie galėtų apmokyti Ugandos ka-rius tinkamai naudoti sovietų ginklus. Jis yra įsitikinęs, kad kubiečiai padės apvalyti dikta-toriaus Amino kariuomenę nuo neistikimų elementų, o likusius apmokys naudoti sovietų gink-lus.

Ugandos valstybės iždas ir vi-sas krašto ūkis, diktatoriui Ami-nui naugyventas. Jis yra įsitiki-nęs, kad Kubos patarėjai, kartu su keliais rusais, padės Aminui aptvarkyti krašto ūkio reikalus. Svarbiausia, reikia atstatyti že-mės ūkį, kuris visai nugyventas.

Vakarų diplomatai, patyrę anie Kubos karių siuntimą į Ugandą, aiškiai mato, kad so-vietų valdžia, pasodinus Ango-loje ištikimus žmones, bando to-liau plėsti savo įtaką. Ji nori panaudoti diktatoriaus Amino sunkią padėtį ir įsitiprinti dar vienoje Pietų Afrikos valstybė-jė. Rusai ir rusams dirbantieji afrikiečiai važinėja po naujai susikūrusias valstybes, aiškina sovietų valdžios tikslus ir bando nuteikti prieš amerikiečius, buvusius britų ir olandų kolonis-tų draugus. Afrikoje visa so-vietų politika nukreipta prieš kiekvieną amerikiečių žingsnį. Sovietų agentai nori gauti afri-kiečiams ekonomines paramos iš Amerikos, jiems reikalingi do-leriai žemės ūkio ir kitoms ma-šinoms pirkti. Jie planuoja do-lerius gauti už Angolai ir dabar Ugandai atsiųstus sovietų gink-lus. Rusai nenori rublių už kul-vošvaizdžius ar artileriją. Jie vis-ką apskaičiuoja doleriais ir jų laukia.

Amerikoje yra daug birženų. Buvo jų senoje emigracijoje, atvyko didokas jų skaičius ir po Antrojo Pasaulinio karo. Didokas jų skaičius atvyko į Chicagą, bet jų yra visame krašte kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje.

Susiorganizavo suvalkiečiai, zanavykai, žemaičiai ir dzukai, biržėnai taip pat ryžosi sudaryti saviškių klubą, kad galėtų suėiti, savo krašto reikalus aptarti, pasikeisti pačiomis naujaisiomis žiniomis iš Biržų ir susitikti senus pažįstamus.

Pats seniausias biržėnų organizatorius bene bus čikagiečiams gerai pažįstamas Jonas Jakubonis. Jis, kartu su kitais biržėnais, viekančiais SLA 122 kuopoj, ryžosi suorganizuoti biržėnus. Daug prie biržėnų organizavimo prisidėjo Kazys ir Pranė Mačiukai, SLA nariai ir biržėnai. Pranė net čarterį pasirašė.

Jonas Jokubonis buvo pirmas klubo pirmininkas. Pirmieji susirinkimai buvo kiek didesni, bet vėliau biržėnų skaičius buvo ne toks jau didelis. Į suvalkiečių šaukiamus susirinkimus ateidavo po 50 ir daugiau narių, o biržėnai tokiais dideliais skaičiais nesirinkdavo. Į piknikus ateidavo dar didesnis jų skaičius, bet į mėnesinius ir metinius susirinkimus ateidavo apie dešimt.

Jokubonis pradėjo susirinkimus šaukti savo namuose, kur sutilpdavo visi klubo nariai. Namie susirinkimus ir pavalšintį būdavo lengviau. Valės visuomet paruošdavo ponia Jokubonienė, kol ji buvo sveika ir stipri. Jokubonis turėjo atsakyti iš valdybos, nes jo žmona buvo reikalinga nuolatinės priežiūros.

Dabar biržēņu klubo pirmīnīn-
ku yra Kazys Mačiukas. Jis, žmo-
nos ir kitų valdybos narių pa-
dedamas, ir suruošė klubo 25
metų sukakties vakarą. Pasiro-
do, kad biržėnai, pastebėję, kad
organizuoti gales turėti didesnės
įtakos į labai jau linguojantį vi-
suomeninį lietuvių gyvenimą,
pradėjo eiti į klubą, aptarti svar-
besnius reikalus ir pranešti lie-
tuviams, kad turėtų galvoje į
šiuos šiaurės lietuvius.

Pirmiausia pirmininkas Mačiukas paprašė biržietį kun. Neimaną sukalbėti maldą. Jis tai padarė labai švelniai, neįžeidamas nei kitaip tikinčiųjų arba visai netikinčiųjų. Vėliau pats pirmininkas kvietė visus svečius patiemis eiti prie didžiojo stalo ir pasirinkti mėgiamiausio maisto. Šį kartą maisto pasirinkimas buvo didelis. Jo buvo daug. Kas buvo alkanas, tai galėjo ne tik pakavoti savo lėkštę, bet ir trečią kartą nueiti ir pasirinkti skanėstų. Ant kiekvieno stalo klubas pastatė net po dvi baltas

kas — raudono ir balto — vynu. O kas norėjo, tai galėjo ir stipriosios gauti. Pasisotinusi ir užkandusi, prasidėjo minėjimo programa. Programai praversti buvo pakviestas biržietis Dr. K. Balčiūnas.

Jis pirmiausia paprašė visus atsisototi ir pagerbti mirusius biržėnų klubo valdybos narius. Prie pagarbos reikalingų jis priskaitė ir John Jokubonį, pirmą klubo pirmininką. Kai visa tai buvo atlikta, tai tas pats Jonas Jokubonis atsisotiojo ir pareiškė:

tušiomis. Jis tikagieciams pa-
žīstamas, kaip juokdarys, atsi-
nešē pluoštā eilēraščių, kuriuos
jau ir kitiems buvo skaitęs. Bet
biržėnai jo kūrybos nebuvo gir-
dėję, tai noriai jo eilėraščių pa-
siklausė ir pasijuokė.

Baronas moka juokingai parašyti, bet jis parašyto nemoka juokingai paskaityti. Kai jis šitą meno sritį įveiks, tai taps Chicagos juokdariu. O dabar gerus eilėraščius jis paskubomis skaitė. Žmonės suprato ir juokėsi. Buvo ir daugiau šneku.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMAŠAUSKO
LIETUVIŠKAJĄ PAMARĮ
 336 puslapių su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamari, senus jo gyventojus ir gamtą. 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knogos kaina \$6.00, minkštieji viršeliai.
 Persiuntimui paštu reikia pridėti dar 50 centų
NAUJIENOS
 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE
LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dv. Juozas Dauparas. **ŽEMĖS OKIO ŠVIETIMAS.** Studija. Išleista Chicagoje 1908 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dvių dalių: **Žemės okio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės okio švietimas Lietuvoje.**

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukdęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų su-griežęs gražiai išaugusių ir sėkmingai vystusių Lietuvos politinių, ekonomi-nių ir kultūrinių lėmėjimų, šiandiena, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir didžiuoti savo žemės okio kultūros vaisiais ir perlų patiną iškiliosios Europos tautos".

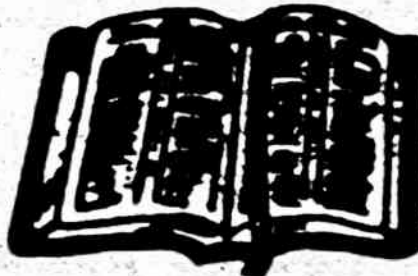
Knygos apl. žemės tik atrod. tik žemdirbiams skaityti, kadangi abso-lutių lietuvių tautos dauguma (83.12%) buvo ūkininkai ir po ve-saulių išsiskyrę lietuvių abso-lutių dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiška, kad tik knyga bus brangi abso-lutiškai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tolia meile Lietuvos žemei parasyta, kad pradėjus skaityti nebesonori pratrauktų. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus – myli-mai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kainą tik \$5.00. Gausima Naudijose.

Ūkai arba Money Orderi siusti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gave pinigų, tuojau knyga pasigims.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas Lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir Lietuvos gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Jozas Kapočinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apieledžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl. Kietais drobės viršelais kainą 4 dol.

Jozas Kapočinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje beiskuriantčio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kainą 7 dol.

ŽIKAGIJEŠ IPŠODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲJ LIETUVOJ. Arčiau buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką ji žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į angų kalbą.

M. Žoičenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kainą \$2.

D. Kurelitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastarūba nepaągauna Intenduto ir agitpuro propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengru, gražiū stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTYKAVOS BRUOZAI. 178 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kainą \$2.

Vincas Zemaitis. LIUBLINO UNIJOS SŪKAKTIES PARAIŠTJĖ. 84 psl. Kainą \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaundami
NAUJIIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
 atsilaukiant darbo valandomis arba užaukiant paštū ir pridodant
 žakį ar pinigine perlaida.

Lietuviška radijo programa
LIETUVOS AIDAI

yra kiekvieną penktadienio vakarą nuo 9:30 iki 11-tos val.
iš WOPA stoties 1490 AM banga.

Sekmadieninė programa iš WJOB 1230 A.M stoties, Hammond, Ind.,
būna nuo 9:30 iki 10 val. ryto gerai girdima Illinois ir Indiana valstijose

Programos vedėja Kazė Brazdžionytė, 2646 W. 71 St.,
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJŲ, VISOUMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančios 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą. _____ \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik _____ \$3.00
Minkštais viršeliais tik _____ \$2.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTĄ KULTURĄ, — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Dabar tik _____ \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštų, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išeido Amerikos Lietuvių istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagoan atvažiuaves lietuvius, pirmos lietuvių kolonijas, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 vokiečiųlietuvių žmonių biografijos. Duoti dokumentai, statistika, žodžių žodynas, lietuvišankių ir lietuvių organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pasiūti:

1738 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Š.m. vasario 19 d. Kr. Done-
laičio mokykloje aukšlesnio-
sios ir pradinės mokyklos mo-
kiniai turėjo Lietuvos Neprik-
lausomybės šventės minėjimą.
Programa prasidėjo su vėliava
užnešimu ir IAV ir Lietuvos

himnais. Tada mokyklų direktorius J. Širka tarė žodį apie lietuviybės išlaikymą jaunuųjų širdyse ir mintyse.

Lietuvių Chartos ištraukas
skaitė šie, įvairių klasių moki-
niai: R. Bielskytė, V. Dundzi-
la, D. Karužaitė, R. Krutulytė,
S. Kučėnaitė, A. Lintakas, A.

Pabedinskās, L. Paškevičiūtē,
A. Pleiryčē, G. Rudaičaitē, P.
Stukas, R. Tūričaitē, A. Vengry-
tē, L. Vieraitytē ir E. Zygas. Kan-
klēmīs pritarē A. Eitūtytē, 5
kl. R. Dapūtē ir R. Pakštaitē,
VIII kl. Skaitļams uzbai-
tas žodžiais: Lietuviais esame
mēs giņģ, lietuviais norīme ir
būt."Mokīnīus paruošē mokyt.
Br. Stravinskienē.

Po to pradinės mokyklos mokinių choras labai gražiai padainavo tris dainas: Vėliavos iškeltos plakas, Ant kalno gluosnys ir Kur gintarais nusė-

tas. Chorą paruošę ir jam vadovavo mokyt. Asta Ramanau-skaitė.

B. Brazdžionio eilėraštį "Lie-
tuva iš t olo" deklamavo penk-
tos klasės mokiniai P. Bielskytė

A. Gerulis, A. Pabedinskas ir D. Polikaitytė. Po eilėraščių sekė tautiniai šokiai, kuriuos pašoko pradinės mokyklos mokiniai: kalvelė—II sk. ir vėdara—III sk. Šokių mokytoja R. Kleinaitytė, akordeonistė I. Končiūtė.

K. Bradūno eilėraštį "Barbarai
bijo" deklamavo R. Vesėlkaitė,
VII kl., o D. Polikaitis, VI kl. pas-
kambino pianinu Chopino "Polo-
naise Militaire".

Toliau aukštesniosios mokyklos mokiniai pašoko oželį — V. kl., kubilą — VI. kl. ir gyvatara — VIII R. kl.

Vincas Senda įteikė 100 dol.
čekį mokykloms paremti, jam
nuoširdžiai padėkojo Tėvų
komiteto pirm. J. Variakojis
ir V. Meiluvienė.

Dar pasrodē VI sk. mokiniai, paruošti mokyt. O. Jageļienēs, atlikę montažu "Šalis prie Baltijos krantų". Rūta Stroputē skaitē savo pačios parāsytu rāšini, pabrēzianti šventē reikšmē.

Pabaigai aukštesniosios mokyklos choras, vadovaujamas mokyt. V. Gutausko, padainavo 5 dainas, o mokyklos dainą "Su mokslu į rytojų", muz. J. Zdaniaus, sudainavo visi

Programos pranešėja buvo Daina Antanaitytė VI kl. Auk-

* 2-jo. Pasaulinio karo pabaigoje Vokietijas diktatorius Hitleris vis kalbēdavo apie naujus ginklus, kurie nulems karo pēgalē. Vienas tokiu slaptu ginklu būvo patranka su 500 pēdu ilgtumu vānzdzīu. Jo sonuse būvo 96 vānzdzīai su sprome nu uztaisais, nuolatīda sprome nu dīfaisi sviedīno grēti. Sviedīno svoris būvo 105 sv. Patranka pānauddā tēs Lūksemburgu, jos sviedīns nūskrīda 75 myllas. 1-jo Pas. karo pabaigoje vokiečiai būvo pagāmināti tolimo šaudymo patrankā, kuri būvo žmonēms zinoma storosīs Bertos vardu Antorojo Pas. karo pastrankā galina vadītā ilgāja arba laiība Berta. Abi Bertos kara pralaimējo.

* Cirkuose mīklūs ir tvirtī zonglierai dažnāusia vadinām Rollo vārdaīs. Tai istoriīs vārdaīs. Francūzū piratū vārdu Rollo karaliūs Karolis III 911 mētaīs suteikē Normandijos kuniģakšcio titulā. Laikē pakēimē apēģū Rollo turēģo pabuģnot karaliūs koģā. Jis ļā taip staiģā ķēlē prie savo lūpi, kad karaliūs īšvīrto īģ savo sosto.

štesniosios mokyklos šokių
paruošė mokyt. V. Atkinson
ir Irena Smieliauskienė. Akor-
deonistas E. Gudonis

Rūta Valavičiūtė
VIII kl. mok.

Artēja Dainų Šventė. Reikia jai tinkamai pasiruošti.

Juozės Vaičiūnienės knyga

DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE

ateina pagelbon organizatoriams, chorų vedėjams, choristams ir visiems dalyviams. Knyga kišeninio formato, 151 psl., kainuoja \$2. Užsakykite dabar.

Persiuntimui pašto reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, arba grupės, užsakydusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį arba Money orderį tokiu antrašu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Išlaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$28.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months, Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
tris mėnesiams \$8.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietose:	
metams \$32.00	
pusei metų \$14.00	
tris mėnesiams \$8.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Užsieniuose:	
metams \$31.00	
pusei metų \$18.00	
vienam mėnesiui \$4.00	
Nauienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, naktį ir šventes. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Prezidentas Carteris turi draugų

Naujos JAV administracijos atsakingų pareigūnų pareiškimas apie reikalingą gerbti pagrindines žmogaus teises ir prezidento įsakymas Tasso vedėjui išsikraustyti iš Amerikos, laiškas fizikui Sacharovui ir jo padaryti vieši pareiškimai daugelį nustebino. Daugelis manė, kad prezidentas Carteris, neturėdamas reikalingos patirties užsienio politikoje, žengė neapgalvotą žingsnį, ir kad jis bandys jį atitaisyti, kaip jis atitaisė kelis kitus ant greitųjų padarytus pareiškimus. Sovietų valdžios ambasadorius rado reikalo išsikalbėti su nauju prezidentu šiuo reikalu, kad suprastų kovos už pagrindines žmogaus teises prasmę. Jis informavo Kremliaus vadovus apie sekretoriaus Vance ir prezidento Carterio pažiūras, bet Kremlius nei prieš vieną naujos administracijos pareigūną nesiėmė griežtų žingsnių.

Bet kai prezidentas Carteris pakvietė Vladimirą Bukovskį užėiti į Baltuosius Rūmus ir jam pareiškė, kad naujoji Amerikos administracija ryžosi šitą klausimą kelti iš pagrindų ir kai pabrėžė, kad prezidento negadins joki grasinimai, tai Kremlius jau paleido savo gončius. Ne tik sovietų žinių agentūra Tass, bet ir svarbesnėji komunistų partijos dienraščiai pranešė, kad sovietų valdžia leido nusikaltėliui Bukovskui išvažiuoti į užsienį, o prezidentas Carteris tą nusikaltėlį pasikvietė į Baltuosius Rūmus pietums. Dar pridėjo, kad Maskvos valdovai nebūtų tiek nustebę, jei pietums būtų pakviestas koks fašistas arba kukluksas, bet jie negali suprasti, kuriais sumetimais prezidentas Carteris pasikvietė pačių rusų iš Sovietų Sąjungos ištumtą "nusikaltėlį".

Jeigu turėsime galvoje nusikaltimus prieš pagrindines žmogaus teises, kurias oficialiai pripažįsta ir sovietų valdžios atstovai tarptautinėse konferencijose, tai kiekvienam kyla klausimas, kuris yra didesnis nusikaltėlis, Brežnevas, vadovaujantis komunistų partijos sudarytai sovietų imperijai vyriausybei, jau 60 metų laužiančiai pačias pagrindines Sovietų Sąjungos ir jos pavergtų tautų teises, ar Vladimiras Bukovskis, praleidęs sovietų kalinimo ir psichiatrinės ligoninės, bekovodamas už tas teises? Kviečiant Brežnevą, Gromyką ar kurį kitą sovietų valdžios pareigūną pietums, turi kilti klausimas, kiek tas sovietų valdžios atstovas yra nusikaltęs patiems pagrindiniams žmogaus teisių dėsiniams. Jeigu būtų pagnarinėta Brežnevo veikla Ukrainoje, kai jis kilo komunistų partijos laiptais, arba kai jis komisariavo Antrojo Pasaulinio karo metu, tai nusikaltimai pagrinde žmogaus teisėms nori ar nenori, teks kelti. Niekam ne paslaptis, kad maršalas Brežnevas žymiai daugiau nusikaltimų padarė, negu Bukovskis.

Prezidentas Carteris buvo gerai informuotas apie dabartinių Sovietų Sąjungos vadų nusikaltimus pagrindiniams žmogaus teisių nuostatomams, kuriuos jie patys pripažino ir pasirašė tarptautinėse sutartyse. Net paties Stalino paruoštoji konstitucija pripažįsta, kad kurias žmogaus teises, o dabartiniai Brežnevo patarėjai nori jį patį padaryti atpirkimo ožiu. Jie pats žino, kad Brežnevas Sovietų Sąjungos vardu Helsinkyje, visų Europos valstybių galvų akivaizdoje pasižadėjo gerbti pagrindines žmogaus teises, o dabar nieko geresnio nesugalvojo, kaip kartoti tą patį kišimosi į krašto "vidaus reikalus" trafaretą. Brežnevas, žmogaus teisių klausimą surišdamas su Europos taikos klausimu, iš "vidaus reikalų" jį padarė visos Europos klausimu. Jis davė europiečiams teisę pasižiūrėti, kaip komunistai gerbia pagrindines žmogaus teises. Ne tik pasižiūrėti, bet ir pareikalauti, kad Sovietų Sąjungos vadovai vykdytų Helsinkyje padarytus viešus pažadus. Jeigu jie galėjo įpareigoti Brežnevą pasirašyti Helsinkio aktus, jeigu jie Pravdoje paskelbė Helsinkio susitarimą, jeigu įtakingesnieji Rusijos inteligentai komunistai reikalauja pagrindinių žmogaus teisių, tai per du metus Kremliaus valdovai galėjo paruošti reikalingas instruk-

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 59 metų sukakties minėjimo proga delegacija pas Michigano gubernatorių William Milliken. Gubernatorius W. Milliken pasirašo proklamaciją, iš k. j. d. Kristina Veselkaitė, kun. Kazimieras Simutis, Antanas Sukauskas, adv. Algirdas Ambrose, Diana Černytė ir Antanas Grinius. Vasario 10 d. 1977 m.

cijas pagrindinėms žmogaus teisėms gerbti. Jeigu kas nors Sovietų Sąjungoje drįstų nepildyti Kremliaus valdovų instrukcijų, tai jie gali įsakyti dabartiniam krašto saugumo viršininkui, kuris šiam darbui įkintų visą sovietinės cėkos aparatą, galintį suvaldyti įtakingiausias sovietų maršalus, o ką jau bekalbėti apie antraeilius valdininkus. Tada bent Brežnevas tarptautinėje politikoje nebūtų panašus į eilinę komunistų iškamšą.

Šiandien Kremliaus valdovai pamatė, kad naujas Amerikos prezidentas yra ne vienas. Praeitą ketvirtadienį Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministeris David Owen pareiškė, kad jis pilniausiai sutinka su prezidento Carterio padarytais pareiškimais pagrindinių žmogaus teisių klausimu. Iki šio meto žmogaus teisių klausimas buvo keliamas laisvame pasaulyje, bet niekas nedrįso kelti pagrindinių žmogaus teisių klausimo pačioje Sovietų Sąjungoje ir rusų pavergtose Rytų Europos valstybėse. Tai nėra įsikišimas į minėtų valstybių "vidaus reikalus", bet tai yra gyvybiniai svarbus klausimas.

— Nusikaltimai prieš pagrindines žmogaus teises, — pareiškė britų užsienio ministeris Owen, — yra legalus tarptautinio susirūpinimo klausimas. Žmogaus orumas peržengia visas tautines sienas... Nei viena demokratinė vyriausybė negali nustumti į šalį pagrindinių žmogaus teisių klausimą...

Šitas britų užsienio reikalų ministerio pareiškimas žymiai sustiprino prezidento Carterio poziciją. Jis Kremliaus valdovams aiškiai priminė, kad jie šį kartą negalės išsisukinėti ir klausimą nustumti į nesikišimo ir "vidaus reikalus" maišą. Šis klausimas privalo būti svarstomas tarptautinėje konferencijoje, o dabartiniai sovietų valdžios atstovai privalės duoti konferencijos dalyviams teigiamus atsakymus.

Atrodo, kad Brežnevas, pasirašydamas Helsinkio aktus, pradėjęs Europos valstybėms langus ir duris į patį didžiausią šių dienų tarptautinio gyvenimo skaudulį.

Ne vien prezidentas kritikuoja

Nevien tik prez. Carteris kritikuoja Sovietų lyderius dėl jų nesiskaitymo su žmogaus teisėmis. Vakarų Europos komunistai taipgi įsimašo į tą kritiką. Pavyzdžiui, Italijos komunistų partijos bosas Berlinguer kritikuoja totalitarinę vėją. Prancūzijos komunistų vadovas Marchais — kalba apie pavojų sunkiai laimėtą visuomeninį ir bukinimą ideologijoje, kad jie yra lygi Ispanijos komunistai įpėją, kad priepauida išugdo antikomunistų didesnį skaičių. Europos komunistų kritikų sąrašą galima didinti, bet nereikia manyti, kad jie su malonumu tai daro. Teisybė yra tame, kad jų visi labai norėtų, kad didesni ir priepauidos klausimas greičiau dingtų. Juo greičiau, tuo geriau. Kodėl? Kremliaus priepauida ir persekio-

munizmo išdavimu.

Bet kaip jaučiasi tokių atvejų Kremlius? Kremlius suprantant, kad stipriai persekiojant disidentus, pažeidžiama Europos komunistams galimybė laimėti parlamentarius rinkimus. Vis dėlto Maskvos komunistiniai ponai mano, jog toji aplinkybė sukurta rizika vis dėlto reikią vykdyti. Vien kart rėkti ir šaukti, kad triukšmas dėl žmonių teisių ir laisvės yra tik vakarų kapitalistų samokslas, tikslu susilpninti ir išblaškyti pasaulio komunistų vienybę.

Bendrai paėmus, vis dėlto nevisi Europos komunistai su tokia Kremliaus paimta išsukinėjimo linija sutinka. Vienas Prancūzijos komunistų partijos narys rašo: "Kas pila vandenį antisovietiniame ma-

Izraelis ginkluojasi, JAV sąskaitas moka

New YORKAS. — Valstybės sekretoriui Cyrus R. Vance besilankant Vidur. Rytuose ir atvykus prisistatyti Izraelio lyderiams, naujasis Izraelio Centro Banko gubernatorius Armon Gafni tą patį darė New Yorke, pristatydamas New Yorko finansininkams. NYT spėja, kad toks supuolimas buvo paruoštas.

"Mes šiemet tikimės taikos, bet negalime pilnai pasitikėti", pareiškė Gafni spaudai Izraelio valdžios ofise New Yorke.

— vienas kuris kritikuoja psichiatrinės Rusijos ligoninės, ar tas kas jas panaudoja?" V. Pr. sos kitos esančios ilgalaikės.

To rezultate Izraelis ir šiemet turės išleisti milžiniškas sumas tolimesniam ginklavimuisi, kas dar labiau padidins infliaciją ir deficitą, kurio tikimasi šiemet turėti "tik" pusantro milijono ir jam sumažinti Gafni tikisi susirinkti iš United Jewish Appeal ir kitų institucijų Amerikoje 400 milijonų, iš Izraelio valdžios bonų pardavimo \$350 milijonų, dar \$300 milijonų Vokietijos žydams tebemokamų reparacijų ir \$100 milijonų iš svetimų investicijų Izraelio bankuose.

Izraelio skolos svetimoms valstybėms, siekia \$8.8 milijonus. Tik 3.3 milijonų gyventojų valstybei. Tai yra daug per daug, kad iš tos skolų sumos tik \$700 milijonų yra trumpalaikės; vi-

Standard Federal's Money For Living Plan

How to make your money move and still keep it safe.

At Standard, you don't have to do any more than you do at a bank—but your money will do more. It will move to higher-than-bank interest rates.

Ask yourself these questions. Is your money receiving top interest rates? Do you have a regular plan for adding to your savings? Do you have someone to talk to who can help you with your money plans?

If you answered no to one or more of these questions, your money may be ready for a safe and profitable move.

Our plan is called money for living. When you come to Standard Federal ask to see one of our Money For Living Counselors. They are experienced in giving you a variety of savings plans to choose from. They care what happens

to you and they know how to make your money really work for you. By taking into consideration your income, your budget and

how much interest you want to make, you can choose the plan that fits you best. Then by moving your money to Standard Federal, you can take immediate advantage of our higher-than-bank interest rates.

Moving your money will make you money. Standard Federal is a 67-year-old community savings and loan—built for the individual. It's a place where your money can be safe and really pay you more. Stop by. You'll see why more and more people are coming under our wing.

Come under our wing. We care what happens to you.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Home Office: 4132 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632 phone: 847-1140
Downers Grove Office: 5100 Forest Avenue, Downers Grove, Illinois 60515 phone: 963-1140
Lombard Office: 23 North Main Street, Lombard, Illinois 60148 phone: 627-1140
Aurora Office: 301 West Galena Boulevard, Aurora, Illinois 60507 phone: 892-1140
Boulder Hill Office: 21 Boulder Hill Pass, Boulder Hill, Illinois 60538 phone: 897-1166

DR. K. G. SALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Med. Bldg.) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą
ir neatliepia skambinti 374-2224

DR. C. K. BORFIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-9533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-9 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0879
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliopia, skambinti MI 3-0001.

Telef. BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
3618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tirina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Siūlo pagal susitarimą. Uždarėta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
POSTATOS CHIRURGIJA
7656 WEST 63rd STREET
Val.: antrą, nuo 1-4 po pietų
trečiadienį nuo 5-7 val vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas raz. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERŲ ligo
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antr., trečiadienį
prieš 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
prieš 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezės, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Gėlių visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINČIA
4443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji "Barbaros" ir
Gene "Orchids" krautuvių
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy. Oak Lawn,
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidojimai — Pilna apdrauda
ZEMA KADNA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
ir įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 12:30
— 1:00 val. popet. — Šeštadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

J. P. KEDYS

KAS IŠLAISVINS SOVIETŲ SAJUNGOS PAVERGTAS TAUTAS?

Spausdiname Australijos
lietuvių J. P. Kedžio, Australi-
joje kas trys mėnesiai angli-
škai leidžiamo žinių santraukų
žurnalo redaktoriaus ir leide-
jo straipsnį. Kai straipsnis
bus baigtas, padarysime ko-
mentarus dėl kaikiurių p. Ke-
džio daromų tvirtinimų.

Praeities laisvintojai

Viltys, apie pavergtos tautos
išlaisvinimą Sovietų Sąjungoje
prasidėjo tuojau po to, kai tik
laisvė buvo prarasta. Po 1917
metų bolševikinės revoliucijos
pralaimėjusieji rusų baltagvar-
diečiai generolai ir politikai bei
ukrainiečiai ir Kaukazo tautų
vadai, susibūrę Belgrade ir Pa-
ryžiuje, puoselėjo viltis, kad pran-
cūzai ir anglai kada nors pašal-
ins Sovietų režimą buvusioje ru-
sų imperijoje.

Prasidėjus antrajam pasaui-
niam karui, Hitlerio suplanuo-
tas "Barbaros" žygis į rytus
Sovietų pavergtose tautose su-
kėlė nepaprastą viltį, nes mūsų
diplomatinių atstovų Berlyne p.
Škirpa pareiškė, kad "Barbara-
sos" planu ruošė sukilimą prieš
Sovietų okupaciją. Deja, su ši-
omis didelėmis viltimis teko vi-
siems skaudžiai nusivilti.

Neteko ilgai laukti, kai poli-
tiniame horizonte pavergtoms
tautoms pasirodė nauji laisvės
žadę pragiedruliai. Ši kartą ne-
be paprasti pažadai, bet iškil-
mingos garantijos atėjo iš de-
mokratinio pasaulio stovyklos
su JAV prezidento ir Didžiosios
Britanijos ministerio paminin-
to parašais. Tai buvo paskelbi-
mas Atlanto chartos. Pagrindi-
nis šio ilgoko dokumento prin-
cipas galima būtų nusakyti taip:
Šis Antrasis Pasaulinis karas
yra vedamas ne dėl tautų ir teri-
torijų užkariavimo, bet dėl jų
išlaisvinimo. Rodos, aiškiau ne-
galima buvo pasakyti, ir iš ki-
tos pusės, kas galėjo tokia ga-
rantija abejoti ar netikėti, kai
ji buvo patvirtinta tuo metu
dviejų didžiausių "demokratų"
parašais: Ruzevelto ir Čiurčilio.

Trys didžiausi pavergtų tautų išdavimai

Didžioji Britanija ir Pranci-
zija paskelbė karą Trečiajam
Reichui 1939 metais, kad garan-
tuotų Lenkijos valstybės išlikimą.
Vėliau ta pati Didžiosios
Britanijos vyriausybė su JAV
vyriausybe drauge vedamos de-
rybės Teherane, Jaltoje ir Pots-
dame su Sovietų Sąjunga slapta
susitarimose pardavė (? N. R.)
lenkų tautą bolševikiniam tero-
rui ilgiems laikams be jokių
sąlygų ir po to, jos gynimui nei-
piršto, nepakėlė prieš Sovietų
Sąją. Tai pirmas išdavimas.

Antrasis išdavimas pasirei-
škė tuo, kad Antrajam Pasauli-
niam karui pasibaigus, vietoje
įgyvendinti Ruzevelto ir Čiurči-

lio pasirašytą Atlanto chartą ir
suteikti Europos tautoms laisvę,
visos vidurio ir rytų Europos
tautos iki elbės bubo be jokių
sąlygų perleistos (? N. R.) So-
vietiniam jungui.

Antrajam pasauliniam karui
pasibaigus pavergtų tautų vy-
rai vedė nelygią partizaninę ko-
vą nuo Kaukazo kalnų, per
Ukrainos stepes iki Baltijos jū-
ros krantų. Prancūzų, ang-
lų ir amerikiečių karinės žval-
gybos verbavo politinius pabė-
gėlius iš stovyklų Vakarų Vo-
kietijoje, juos apmokydavo, ap-
ginkluodavo, aprūpindavo įvai-
riais aparatais ir išmėdavo iš
lėktuvų arba išskėdavo iš laivų
tęsti beviltiškai kovai, nors tos
trys žvalgybos aiškiai žinojo, kad
jų vyriausybės visi nemano bet
kuria militarine akcija prieš So-
vietų Sąją pradėti. Ši trečioji
vakarų valstybių išdavystė visą
laiką apgaudinėjo miškuose izo-
liuotus, politinės padėties neži-
nancius partizanų vadus. Per
aštuonis karų metus krito šim-
tai tikstančių partizaninių au-
klų, kurių dalis buvo rezultatas
vakarų valstybių žvalgybų ne-
atsakingų veiksmų.

Sukilimai prieš Sovietų okupaciją

Nežiūrint aukščiausių minėtų ga-
na tragiškų pamokų pavergtoms
tautoms, jose vis dar ruseno ki-
birkštėlės vilčių kada nors sulau-
kti karinės paramos iš vakarų
valstybių savo laisvei išgauti.
Kaip pasekmė šitų lūkesčių sekė
vienas po kito visa eilė sukilimų
komunistų valdomuose kraš-
tuose: 1973 m. Rytų Berlyne ir

Yorkutos koncentracijos stovy-
kloje, 1956 m. Budapešte ir
Lenkijoje, vėliau kruvinos de-
monstracijos sekė Kaune ir Vil-
niuje, Čekoslovakijos laisvės ju-
dėjimo užgnaužimas ir daugy-
bė kitų mėginimų Kaukaze, Uk-
rainoje ir Sibiro koncentracijos
stovyklose.

Lūžis pavergtų tautų politiniame galvoje

Maždaug 1953—1960 metų lai-
kotarpy pavergtų tautų politi-
niai ir kariniai vadai bei plates-
nės intelektualinės masės pra-
dėjo analizuoti tragišką praei-
tį, primdami dmesin visus čia
aukščiausiai minėtus vakarų vy-
riausybių žodžių laužymus, ap-
gaivystes ir išdavystes.

Ši praeities įvykių analizė pa-
vergtų tautų politinius, karinius
bei intelektualinius vadus privėdė
prie visai naujos politinės
filosofijos vakarų vyriausybių
atžvilgiu, o taip pat prie naujos
pavergtųjų tautų išlaisvini-
mo strategijos.

Nusivylimas vakarais

Nuo pat Sovietinės valstybės
sukūrimo 1817 m. iki laikotarpio
po antro pasaulinio karo vakarų
demokratinės vyriausybės ne tik

Australijos lietuvis J. P. Kedys

nesistengė sunaikinti bolševiki-
nės sistemos, bet šią sistemą vi-
sokeriškai rėmė, kai tuo tarpu
žmonės mirė kalėjimuose, kon-
centracijos stovyklose ir parti-
zaninėse kovose. Akivaizdoje
šių faktų, pavergtos tautos ap-
sisprendė, kad jos išlaisvojo pa-
saulio kultūrinės paramos ir ki-
tos konkrečios pagalbos, silpni-
nancijos Kremliaus negali tikėtis.
Šitas Vakarų vyriausybės
nusivylimas yra pastebimas visu
tautų pagrindžio "savizdatuo-
se". Šis momentas nepaprastai
ryškiai buvo pabrėžtas Liet. Na-
cionalinio, Liaudies Fronto pir-
mojo deklaracijoje, išleistoje
1974 m. birželio mėn. 9-14 d.,
Kartas nuo karto pastebimas Lie-
tuvos Katalikų Bažnyčios kro-
nikos nepasitenkinimas ir kriti-
ka Vatikano vedama politika, tas
pat yra dar griežčiau pabrėžia-
ma ukrainiečių Heralde, o ru-
sų leidžiama Einamųjų įvykių
kronika nuolatini kritikuoja va-
karų paramą Sovietijai.

(Bus daugiau)

VAIKŲ KANKINIMAS

WASHINGTONAS. — New
Yorko miesto vaikų gydytojas

SOPHIE JOKUBANIS

Gyv. Chicago, Illinois.

Mirė 1977 m. kovo 3 d., sulaukusi 87 metų amžiaus, Gimusi
Lietuvoje.

Paliko nuliūdę: sesuo Hedwig Rahn, 2 dukterėčios—Elsė Aarstad
ir Harriest Apke bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vėlionė buvo žmona mirusio George.

Šeštadienį, 2:00 val. popiet kinas bus pašarvotas Cooney koply-
čioje, 3552 North Southport Avenue.

Pirmadienį, kovo 7 dieną 9:30 valandą ryto bus lydimas iš koply-
čios į St. Andrew parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojama Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a a SOPHIE JOKUBANIS giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jai paskutinį
patarnavimą ir atsiviekinimą.

Nuliūdę lieka:
Sesuo, dukterėčios, giminės.

Laidotuvių Direktorius Thomas J. Cooney. Tel. 472-5650.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Bet Dievas, kuris yra turtingas gailestingumu, dėl begalinės savo
meilės, kuria jis mus mylėjo, kai mes buvome mirę nuodėmėse, atga-
vino mus drauge su Kristumi". Jono 3:14-16.

Kaip labai didi ir stebėtina šita Dievo ir Kristaus meilė. Atrodo ne-
galima pasiekti jos aukštumą ir gilumą, ilgumą ir platumą. Kurie priėmė
Viešpatį kaip savo Atpirkėją ir padarė sandorą su juo pašvęsdami jam visa,
ką jie turi, tie gavo jo palaiminimus. Kuomet juos truko kūno silpnybės
arba kitų pasipriešinimas, jie turi atsiminti didžiąją mūsų dangiškojo
Tėvo meilę ir jo Sūnaus meilę, kuria jis mylėjo nusidėjėlius. Jei tik pa-
siliksime ištikimi ir paklusnūs jam, tai iš tikrųjų dalyvausime su Kristumi
jo garbėje ir šlovėje.

Visi žino, kad mirtis yra šauksmas ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mū-
rusieji? Į tą klausimą atsako knygučių "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629

SV. RAŠTO TYKINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE

PATARNAVI-

MAS DIENA

IR NAKTĮ.

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTŲ

DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1133-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4419

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

B
Be sure
to drown
all fires.

5 1/4% HIGH RATES 7 1/2%
PAID QUARTERLY AT
BRIGHTON
FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HIGHEST RESERVES
4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
TEL.: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6 3/4%
PER ANNUM
\$5000 or more
minimum
30 months

6 1/2%
PER ANNUM
\$1000 or more
1 year min.

INSURED

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM

